

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

DLP III 428-6/08

Warszawa, dnia 19 maja 2008 r.

Pan dyr. J. Czuba
Umpin
20.05.2008

Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Stanisław Papis

W nawiązaniu do pisma Nr **DP.WPA.024/109/08/DU** z dnia 14 marca 2008 r. dotyczącego nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie zatwierdzania stawek wynagrodzeń autorskich, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Należy zgodzić się z poglądem, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 stycznia 2006 r. (sygn. akt SK 40/04, Dz. U. Nr 21, poz. 164) stwierdzający niezgodność z Konstytucją art. 108 ust. 3 ustawy z dnia 04 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631 z późn. zm.) stwarza konieczność podjęcia prac legislacyjnych celem uchwalenia nowego systemu zatwierdzania stawek wynagrodzeń autorskich.

Analiza przedłożonych założeń do nowelizacji opracowanych pod kierunkiem prof. dr hab. Janusza Barty i prof. dr hab. Ryszarda Markiewicza z Instytutu Własności Intelektualnej Uniwersytetu Jagiellońskiego, w świetle

SEKRETARIAT MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
wpł. dn.	2008 -05- 20
L.dz.	6596

obowiązujących przepisów prawnych, pozwala wyrazić następującą opinię będącą odpowiedzią na postawione pytania.

1. Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło prace nad wprowadzeniem wyspecjalizowanych sądów właściwych do rozstrzygania spraw z zakresu prawa własności przemysłowej lub własności intelektualnej. Działania legislacyjne prowadzone będą przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego.

Na obecnym etapie prac istnieje możliwość włączenia spraw dotyczących tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych do zakresu właściwości planowanych wyspecjalizowanych sądów. Postulat taki zostanie przekazany Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego.

2. Z uwagi na priorytetowy charakter nowelizacji prawa autorskiego i trudny do określenia termin zakończenia prac nad utworzeniem sądów właściwych do rozstrzygania spraw z zakresu prawa własności przemysłowej lub własności intelektualnej należy rozważyć przyjęcie rozwiązań przejściowych i powierzenie spraw dotyczących tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych jednemu lub kilku wyznaczonym sądom okręgowym, do których właściwości, zgodnie z art. 17 pkt. 2 kpc, należą sprawy o ochronę praw autorskich i pokrewnych. Skupienie tych spraw w ramach jednego sądu wydaje się trafnym rozwiązaniem, gdyż wiązałoby się ze specjalizacją orzekających w takich sprawach sędziów i pozwoliłoby uniknąć rozbieżności orzecznictwa. Jednakże wątpliwości budzi celowość utworzenia odrębnego wydziału orzekającego wyłącznie w tych sprawach, albowiem byłaby to już zbyt wąska specjalizacja dla sędziów. Przyjęcie rozwiązań co do liczby sądów okręgowych uprawnionych do orzekania w tych sprawach powinno być poprzedzone analizą dotychczasowych zadań i orzeczeń Komisji Prawa Autorskiego. Zwrócić należy uwagę, iż w chwili obecnej trudno jest ocenić skalę planowanych zmian i wiążącą się z nią potrzebę dostosowania istniejących struktur organizacyjnych sądów do nowych zadań. Włączenie spraw dotyczących zatwierdzania tabel wynagrodzeń za

korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych niewątpliwie spowoduje wzrost zadań sądów powszechnych, co wiązać się będzie z koniecznością zwiększenia etatów sędziowskich oraz etatów obsługi. W związku z tym należy zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe na przeprowadzenie powyższej reformy.

Niezależnie od powyższego warto zaznaczyć, że przyjęcie konkretnych rozwiązań w zakresie właściwości sądu powinno być poprzedzone precyzyjnym określeniem roli, jaką miałyby odgrywać sąd w procedurze zatwierdzania tabel. Z przedłożonych założeń nie wynika w sposób jednoznaczny, czy postępowanie przed Komisją Prawa Autorskiego miałyby charakter typowej procedury prejurysdykcyjnej, zakładającej orzekanie przez sąd *ex novo* - jak to ma miejsce w podawanym w założeniach przykładzie postępowania przewidzianego w art. 80 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), czy też procedury kontrolnej, opartej na badaniu prawidłowości rozstrzygnięcia Komisji Prawa Autorskiego. Na marginesie już w tej chwili można wyrazić wątpliwość, czy proponowana struktura postępowań – w pierwszym etapie postępowanie *quasi*-sądowe toczące się według przepisów o postępowaniu nieprocesowym, z możliwością występowania kilkudziesięciu uczestników i składania zażaleń na odmowę dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie, w drugim etapie postępowanie sądowe pierwszoinstancyjne oparte na tych samych zasadach, w trzecim etapie postępowanie inicjowane apelacją, której model w prawie polskim zakłada pełną merytoryczną kontrolę orzeczenia i wreszcie, jak zakłada się w założeniach, postępowanie ze skargi kasacyjnej - umożliwi zakończenie postępowania o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń w rozsądnym czasie.

Skoro Komisja Prawa Autorskiego miałyby być ukształtowana jako organ *quasi*-sądowy, to rozważenia wymaga raczej, czy sąd nie powinien występować w tym przypadku w roli sądu drugiej instancji, stosującego przepisy o apelacji, analogicznie jak to się przedstawia w przypadku skargi na orzeczenie Krajowej

Izby Odwoławczej w sprawach normowanych ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655).

3. Negatywnie należy się natomiast odnieść do proponowanego składu Komisji Prawa Autorskiego, w której przewodniczącym byłby sędzia sądu powszechnego, albowiem obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości. Przyjęte w ustawie z dnia 1 grudnia 1961 r. o izbach morskich (Dz. U. Nr 58, poz. 320 z późn. zm.) rozwiązania odnośnie wyznaczania sędziów do uczestniczenia w wykonywaniu obowiązków orzeczniczych w izbach morskich nie powinny być powielane, albowiem regulacja ta budzi zastrzeżenia pod względem zgodności z Konstytucją i ma stać się w najbliższym czasie przedmiotem zmian. Powołane w uzasadnieniu założeń projektu ustawy argumenty mające uzasadnić uczestnictwo sędziów w działaniu Komisji Prawa Autorskiego trudno uznać za przekonujące przy założeniu, że po zakończeniu postępowania przed Komisją sprawa zatwierdzania tabeli podlegać miałaby merytorycznemu rozpoznaniu w dwóch instancjach sądowych, z możliwością kontroli kasacyjnej.

Mam nadzieję, iż przedstawione stanowisko ułatwi prowadzenie dalszych prac legislacyjnych nad nowelizacją prawa autorskiego.

Z szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Wrona
PODSĘKRETAŹ STANU